

*Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!*

*Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Năm, ngày 18/09/2025.*

\*\*\*\*\*

## **PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC**

### **BÀI 197**

#### **Ở THẾ GIAN PHẢI BIẾT TÙY DUYÊN**

“Tùy” là tùy thuận. Nếu chúng ta có duyên gặp việc thì chúng ta nỗ lực làm, nếu không có duyên gặp việc mà chúng ta cố cưỡng cầu thì chúng ta đã phan duyên. Chúng ta muốn gặp được duyên thì phải phát tâm, nếu chúng ta không phát tâm thì khi duyên đến chúng ta sẽ không nhận ra. Chúng ta phải phát tâm sẵn sàng vì người khác mà làm tất cả những việc cần làm. Nếu chúng ta không phát tâm, chúng ta sẽ không chú ý các duyên nhỏ mà duyên nhỏ sẽ tạo thành duyên lớn.

Gần đây, vẫn có người hỏi tôi là có trường nào dạy chuẩn mực đạo đức cho các con hay không. Ở thế gian, các phương tiện truyền thông rất ít đưa tin về những việc tốt lành, những tấm gương đức hạnh; mọi người thường đưa thông tin về những việc ác như giết người, cướp của. Chúng ta đã tổ chức các Lễ tri ân Cha Mẹ nhiều năm, trong đó có ba lần tổ chức ở Trung tâm hội nghị Quốc gia nhưng gần như không có thông tin trên các phương tiện truyền thông. Những lớp học trực tiếp, các lớp học online, các trung tâm đào tạo giúp các con hiểu được chuẩn mực đạo đức, kỹ năng sống đồng thời cũng là cơ duyên, cầu nối cho những người có tâm muốn học tập chuẩn mực Thánh Hiền, học tập Phật pháp.

Hòa Thượng nói: **“Ở thế gian, chúng ta phải hiểu được tùy duyên mà không phan duyên. Bồ Tát Phổ Hiền dạy chúng ta hằng thuận chúng sanh đây chính là như trong Phật pháp đã nói, Phật pháp ở thế gian không làm hư pháp thế gian”**. Trước đây có một số người đến các vùng xa xôi giao truyền những tư tưởng thiên cận về Phật pháp, họ bảo mọi người phải cách ly, từ bỏ gia đình, việc này dẫn đến một số gia đình bị ly tán, để lại hậu quả đến tận ngày hôm nay.

Hòa Thượng từng kể, khi các học trò của Hòa Thượng mua lại một giáo đường của Thiên Chúa giáo, Hòa Thượng vẫn giữ cách trang trí theo phong cách Thiên Chúa Giáo, như giữ nguyên tượng Đức Mẹ Maria, cây Thánh Giá, kính pha lê. Khi có người hỏi nguyên nhân tại sao thì Hòa Thượng nói: **“Chúng tôi đến đây để làm đẹp hơn những gì đã có không phải để thay đổi, làm mới”**. Trước đây có một vị khuyên mọi người không nên học “Đệ Tử Quy” mà nên dành thời gian niệm Phật, họ cho rằng học “Đệ Tử Quy” là xen tạp, sau này, người đó nghe lời khuyên của tôi nên rất nhiều người khu vực đó đã được hưởng phước lành từ việc học tập “Đệ Tử Quy”. Nhà Phật nói:

**“Phật pháp tại thế gian bất hoại thế gian pháp”**. Phật pháp ở thế gian không làm tổn hại pháp thế gian mà khiến thế gian tốt hơn. Nếu người nào muốn có một gia đình hạnh phúc, cuộc sống giàu sang, con cái ngoan hiền thì Phật pháp đều dạy họ cách làm dựa trên tinh thần của **“Bát Chánh Đạo”**, luật nhân quả.

Hòa Thượng nói: **“Nếu chúng ta hiểu được hằng thuận chúng sanh thì chúng ta càng chăm chỉ, càng nỗ lực hơn đối với pháp thế gian, để làm ra tấm gương cho xã hội đại chúng”**. Có người cho rằng việc ở thế gian là xen tạp, tình chấp nên họ từ bỏ gia đình, vợ con, đây là họ đang phá hoại Phật pháp và thế gian pháp. Có người bỏ vợ con để tu hành nhưng sau đó họ lại nảy sinh tình cảm với những người đồng tu khác, mối quan hệ của họ không được Cha Mẹ, luật pháp chấp nhận, đây là họ phạm phải giới dâm, làm những việc dâm loạn.

Nếu chúng ta hiểu được hằng thuận chúng sanh thì chúng ta càng chăm chỉ, càng nỗ lực hơn đối với pháp thế gian, để làm ra tấm gương cho xã hội đại chúng. Mọi người chưa biết thế nào là hy sinh phụng hiến, chí công vô tư thì chúng ta phải làm ra tấm gương cho họ. Nhiều năm nay tôi không tùy tiện nhận tiền của mọi người và nếu có nhận thì ngay sau đó tôi liền chuyển cho mọi người để đi làm việc lợi ích chúng sanh. Khi tôi ra nước ngoài, tôi cũng không nhận tiền tài, hay đồ vật của bất cứ ai, nếu bắt buộc phải nhận thì tôi sẽ chuyển ngay cho người khác. Đây là chúng ta phải chăm chỉ nỗ lực làm ra tấm gương tốt cho xã hội, đại chúng.

Hòa Thượng nói: **“Khi chúng ta mê thì tất cả sự nỗ lực của chúng ta đều là vì chính mình, vì gia đình, con cái của mình thậm chí vì bá đồ của mình. Khi chúng ta tỉnh ngộ thì tất cả nỗ lực của chúng ta đều là vì xã hội, vì chúng sanh, vì giáo huấn của Phật Đà, vì chuẩn mực của Thánh Hiền”**. Nếu chúng ta có dư tiền thì chúng ta thường sẽ lãng phí, khoe khoang, nếu chúng ta thiếu một chút thì đời sống của chúng ta có thể sẽ thanh cao hơn. Hiện nay, trên báo đài đăng hình ảnh rất nhiều người **“tự tư tự lợi”**, tham nhũng, đây là họ đã làm ra tấm gương xấu cho xã hội. Do sự phát triển của truyền thông, chúng ta làm một hành động đẹp hay một hành động xấu thì cả thế giới sẽ biết.

Hôm trước, các chú gửi cho tôi một video về một pháp hội lớn, trong đó có hình ảnh một người đang tát một người khác, đây là họ làm ra tấm gương xấu cho đại chúng, càng nhiều người nhìn thấy hình ảnh này thì tội nghiệp của họ sẽ càng lớn vì họ đã khiến xã hội đại chúng mất đi tín tâm. Nếu chúng ta làm tấm gương tốt, nhắc nhở xã hội đại chúng thì công đức vô cùng to lớn.

Nhiều người nói, ngày nay thế gian không còn có Thạch Sanh mà chỉ có Lý Thông. Lý Thông là phàm phu, Thạch Sanh chính là Phật Bồ Tát đang thị hiện ở thế gian. Hòa Thượng từng nói, trong xã hội ngày nay, mọi người đều tham cầu, **“tự tư tự lợi”**, hưởng thụ **“năm dục sáu trần”**, **“tham, sân, si, mạn”**, chỉ có Phật Bồ Tát mới biết kiểm soát những thứ này. Nếu người nào vì giáo huấn của Thánh Hiền, giáo huấn của Phật Bồ Tát

mà nỗ lực thì cho dù họ không phải là Bồ Tát thật thì họ cũng đang thành tâm thành ý nghe theo Phật Bồ Tát.

Hòa Thượng nói: **“Bồ Tát và phàm phu khác biệt ở chỗ nào? Phàm phu thì mỗi niệm vì mình, Bồ Tát thì trong mỗi niệm không có chính mình, chỉ có chúng sanh”**. Nếu chúng ta mỗi niệm đều vì chúng sanh thì cuộc sống của chúng ta sẽ nhẹ nhàng, thanh cao. Nếu chúng ta làm mọi việc vì mình thì chúng ta sẽ trở nên thấp hèn, nhỏ bé. Phàm phu mỗi niệm đều vì chính mình, vì con cái, gia đình mình, hiện tại họ không biết tu tích công đức, phước điền và luôn phải lo lắng về tương lai.

Hòa Thượng nói: **“Bình thường, chúng ta nói buông xả, trên “Kinh Kim Cang” nói: “Ly nhất thiết tướng”, “ly tướng” chính là buông xả. Buông xả cái gì? Buông xả tướng ta, tướng người, buông xả tất cả mọi sự việc”**.

Hòa Thượng thường nói: **“Việc tốt cần làm, nên làm, không công không đức”**. Chúng ta làm việc tốt nhưng không cần lưu lại trong tâm, làm xong thì chúng ta phải nên quên hết. Có những người làm được một chút việc thì muốn cả thế giới biết. Hơn 20 ngày qua, tôi chưa lái xe ra ngoài, nhiều người không biết tôi đang ở nhà, mỗi ngày tôi đều làm rất rất nhiều việc, mọi người thường gọi điện hỏi tôi về việc phóng sanh, việc tổ chức pháp hội hay việc ở các vườn rau, cơ sở sản xuất đậu.

Hòa Thượng nói: **“Buông xả” chính là không để sự việc ở trong tâm. Không phải nói không có tướng ta, tướng người, tướng chúng sanh, tướng thọ giả là không có những thứ này mà là trong tâm chúng ta không dính mắc. Chúng ta làm những việc cần làm, những việc chân thật lợi ích chúng sanh, lợi ích tha nhân, đây cũng là chúng ta làm ra tấm gương tốt cho xã hội đại chúng”**. Chúng ta phóng sanh không phải để biểu diễn mà chúng ta làm một cách cung kính, thận trọng, chân thật cứu giúp chúng sanh, làm xong thì đưa hình ảnh lên mạng xã hội để đại chúng nhìn thấy. Ở thế gian, nếu chúng ta hiểu thì chúng ta sẽ nỗ lực, tích cực làm ra tấm gương để xã hội đại chúng nhìn thấy, nhất là những chúng sanh đau khổ, những người mất niềm tin sẽ có được sự an ủi

Hòa Thượng nói: **“Phật dạy chúng ta lìa tướng là lìa tướng phan duyên ở trong tâm của chính mình, việc này chúng ta phải rõ ràng! Ngài không dạy chúng ta lìa bỏ, cách xa, viễn ly hoàn cảnh. Chúng ta lìa tâm dính mắc trên tướng thì tự nhiên trên sự chúng ta sẽ không có chướng ngại”**. Có những người bỏ hoàn cảnh cũ để đổi lấy hoàn cảnh mới. Nếu trong nội tâm chúng ta dính mắc thì chúng ta làm việc gì cũng có chướng ngại. Có những người ban đầu hy sinh phụng hiến nhưng sau đó họ bị dính mắc vào danh lợi, nếu việc không có lợi cho mình thì họ không làm, đây là tự họ đã chướng ngại mình.

Hòa Thượng nói: **“Trong tâm chúng ta có dính tướng thì sẽ tạo ra chướng ngại, bởi vì chúng ta đã chấp trước ở trong tâm. Đạo lý này chúng ta nhất định phải hiểu!”**

***Chúng ta học Phật không phải là không cần nhà, cũng không cần sự nghiệp, nếu chúng ta làm như vậy thì chúng ta đã hoàn toàn sai! Nếu chúng ta có sự nghiệp lớn, sự nghiệp thành công thì chúng ta mang những gì mình có được để giúp ích chúng sanh, chúng sanh sẽ được rất nhiều lợi lạc***. “*Dính tướng*” là chúng ta làm gì cũng dính mắc, cho rằng mình làm được rất nhiều việc. Nếu ở một vùng quê mà có được một ngôi trường dạy chuẩn mực đạo đức thì Ông Bà, Cha Mẹ, các con sẽ nhận được rất nhiều lợi ích, thậm chí đến vài trăm năm sau họ vẫn nhận được lợi ích. Nếu các thế hệ được nương nhờ chuẩn mực đạo đức, các gia đình được hạnh phúc thì họ sẽ tri ân chúng ta. Phật không bảo chúng ta xả bỏ gia đình, sự nghiệp, không bảo chúng ta đừng làm giàu, nếu chúng ta làm những việc hợp lý, hợp pháp thì chúng ta nên làm giàu để có thể làm lợi ích chúng sanh.

Để xây dựng một khu đào tạo thì số tiền cần bỏ ra rất lớn, nếu không có những nhà hảo tâm, những người chân thật nỗ lực vì chúng sanh hy sinh phụng hiến thì chúng ta không thể làm được như vậy. Khu đào tạo ở Hòa Phú có đầy đủ tư cách pháp lý, pháp nhân, các Thầy Cô đều có văn bằng, chứng chỉ, đây là do các Bồ Tát đã mỗi niệm đều vì chúng sanh mà lo nghĩ. Phạm phu thì mỗi niệm vì mình lo nghĩ, Bồ Tát thì mỗi niệm không có mình chỉ có chúng sanh. Có những vị Bồ Tát nên chúng ta mới có những khu đào tạo, những vườn rau, cơ sở sản xuất đậu. Có những người học Phật một cách sai lầm nên họ từ bỏ gia đình, sự nghiệp, dẫn đến gia đình tan nát, có một số người đã đến than khổ với tôi. Nếu chúng ta tiếp nhận những tư tưởng sai lầm thì chúng ta khổ không nói nên lời.

Hòa Thượng nói: ***“Phật pháp ở thế gian phải chân thật lợi ích cho chính mình, lợi ích cho tất cả chúng sanh, thành tựu vô lượng vô biên công đức cho tất cả chúng sanh”***. Phật pháp ở thế gian không chướng ngại, tổn hại pháp ở thế gian. Chúng ta thường làm theo vọng tưởng, chấp trước của chính mình, không làm theo lời dạy của Phật, nên chúng ta làm sai.

Hòa Thượng nói: ***“Cho nên chúng ta phải hiểu được tùy hỷ, tùy hỷ chính là tùy duyên, tùy duyên chính là gặp được rồi thì chúng ta phải làm, nếu không gặp được thì không cần phải cưỡng cầu, nếu chúng ta không gặp mà chính mình nghĩ phải làm như thế nào, phải như thế nào thì chúng ta đã phan duyên”***. Chúng ta không gặp duyên thì chúng ta quan sát và học theo cách mà Phật Bồ Tát, Thánh Hiền đã làm, đã phát tâm.

Ngày trước khi tôi chưa gặp duyên, tôi bán vải ở ngoài chợ, sau khi dịch đĩa xong thì tôi mang bán dịch ra ngoài chợ ngồi sửa, tôi không chú trọng đến việc kiếm tiền. Thời gian đó, tôi luôn tự hỏi mình: ***“Không lẽ cuộc đời của con chỉ làm những việc như thế này hay sao!”***. Tôi nhìn theo tấm gương của Phật Bồ Tát nên tôi ninh nguyện trong tâm là tôi muốn làm những việc lợi ích cho chúng sanh. Một thời gian ngắn sau, có người mời tôi đi làm quản lý nhà sách Biển Tuệ, ở đó tặng miễn phí rất nhiều Kinh

Sách, có quán cà-phê rộng để mọi người đến đọc sách, xem video miễn phí. Đây là duyên nối tiếp duyên, khi tôi đi dạy học, tôi đã gặp được pháp Hoà Thượng và bắt đầu dịch đĩa của Hoà Thượng. Chúng ta chưa có duyên thì chúng ta phải hướng đến Phật Bồ Tát để phát ra tâm nguyện của mình, Phật Bồ Tát sẽ chỉ bảo cho chúng ta. Tôi dịch đĩa của Hoà Thượng một thời gian thì có người mời tôi ra Hà Nội chia sẻ, người mời tôi lại là người hộ pháp cho một vị nổi tiếng khác, tôi giảng ở chùa Ngòi, ở đó có đạo tràng niệm Phật rất đông người.

Hòa Thượng nói: ***“Chúng ta gặp được duyên thì nỗ lực mà làm, không gặp thì không làm, tâm của chúng ta vĩnh viễn là thanh tịnh, vĩnh viễn là bình đẳng; thanh tịnh, bình đẳng chính là chân tâm; thanh tịnh, bình đẳng, giác chính là A Di Đà Phật. Tâm địa của chúng ta thanh tịnh, bình đẳng vậy thì tâm chúng ta tương ứng với tâm của Phật rồi”***.

Hòa Thượng dạy chúng ta cách dụng tâm, gặp việc thì chúng ta nỗ lực làm bằng tâm chân thành, không có mong cầu. Nếu chúng ta dụng tâm là phải làm cho thật tốt thì chúng ta đã phan duyên, cưỡng cầu. Trên Kinh Phật nói: ***“Nhất thiết chân thật tâm trung tác”***. Chúng ta làm mọi việc bằng tâm chân thành là được. Chúng ta làm bằng tâm chân thành thì tất cả sẽ vừa vặn với tâm cảnh, vừa vặn với hoàn cảnh, phù hợp với trình độ tu học của chúng ta. Trình độ tu hành của chúng ta ở một mức mà chúng ta muốn kết quả vượt hơn thì chúng ta đã sai.

Hòa Thượng nói: ***“Cho nên: “Nhất niệm tương ứng, nhất niệm Phật, niệm niệm tương ứng, niệm niệm Phật”, làm thế nào để tương ứng? Trong tâm của chúng ta luôn thanh tịnh, bình đẳng, vậy thì thanh tịnh, bình đẳng, giác chính là A Di Đà Phật. Tâm chúng ta thanh tịnh, bình đẳng thì chúng ta chính là A Di Đà Phật, khi đó, tâm của chúng ta chỉ thấy thế giới Cực Lạc. Thế giới Cực Lạc là gì? Trên “Kinh A Di Đà” nói: “Khi tâm chúng ta thanh tịnh thì tất cả những Kinh luận, cảnh giới chúng ta lưu xuất ra đều là thế giới Cực Lạc”***. Tâm chúng ta thanh tịnh, bình đẳng thì chúng ta sẽ không khởi mong cầu. Tâm chúng ta phân biệt, chấp trước thì chúng ta không thể làm tốt mọi việc.

Hòa Thượng nói: ***“Nếu tâm chúng ta không nghĩ tưởng đến cảnh giới của Phật thì chúng ta ngày ngày nghĩ tưởng xằng bậy, đây chính là tạo nghiệp luân hồi. Nếu ngày ngày chúng ta nghĩ đến sự y chánh trang nghiêm của thế giới Tây Phương Cực Lạc thì chính là chúng ta đang tu tịnh nghiệp”***. Hằng ngày, chúng ta vẫn đang dùng vọng tâm, không dùng chân tâm, không dùng tâm chân thành, thanh tịnh. Hòa Thượng nói, việc đến thì chúng ta nỗ lực làm, làm một cách tốt đẹp nhất, làm ra được tấm gương tốt nhất nhưng trong tâm chúng ta không dính mắc. Tâm chúng ta vẫn thanh tịnh, bình đẳng thì chúng ta đã tương ứng với Phật A Di Đà, chúng ta chỉ cần niệm Phật một vài câu thì đã tương ứng với Phật.

\*\*\*\*\*

***Nam Mô A Di Đà Phật***

*Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!*

*Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập Mang lại lợi ích cho mọi người!*